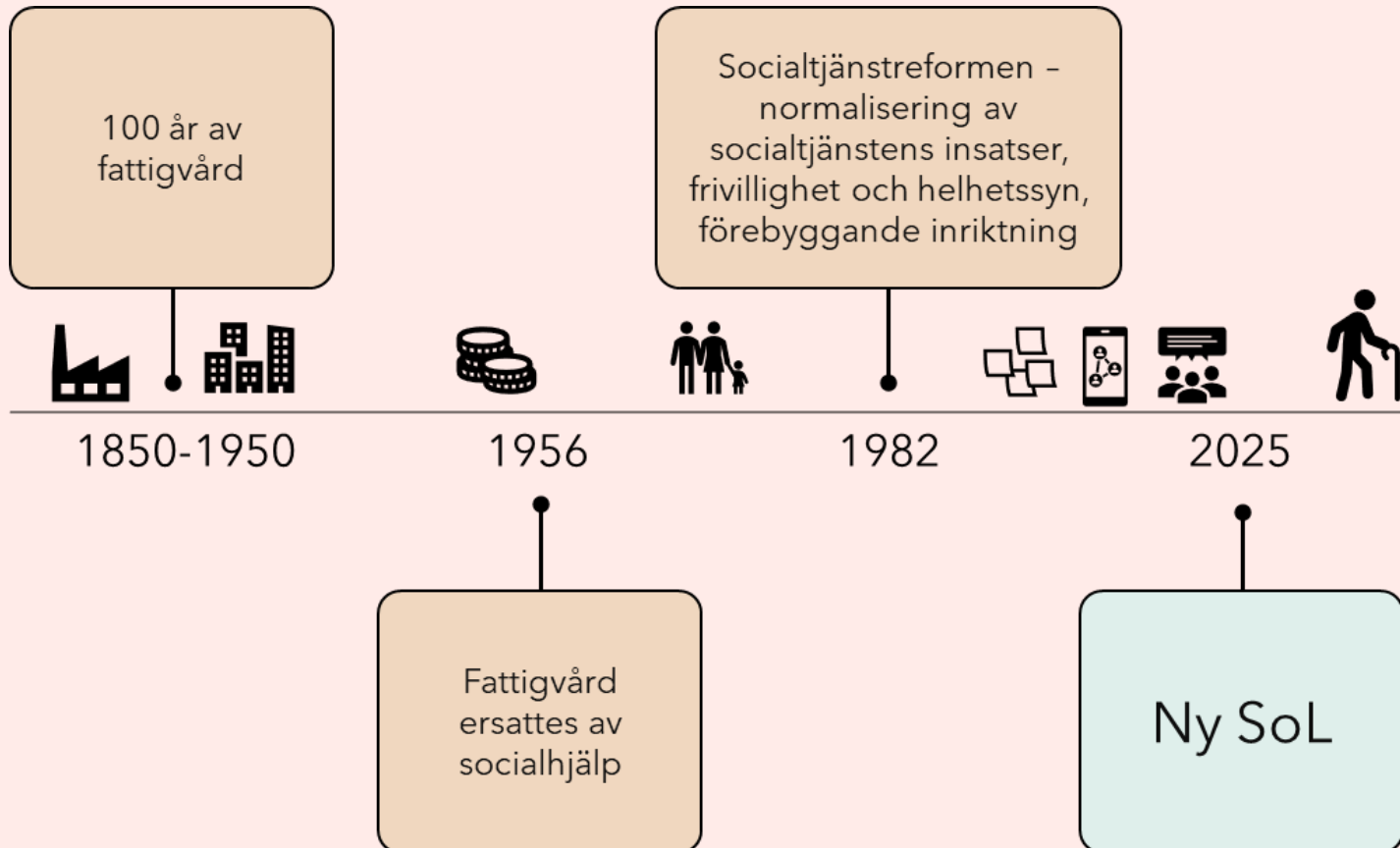

Samhälle och välfärd i förändring

Ny socialtjänstlag - en del av helheten

Ett samhälle i ständig rörelse

Syftet med nya lagen

- Nå människor tidigt, innan problem vuxit sig stora
- Sänka trösklarna, erbjuda snabbare insatser på enklare sätt än idag
- En mer kunskapsbaserad verksamhet

Varför behövs en ny SoL och omställning?

- Nya målgrupper - andra behov
- Kompetensutmaningen - färre ska göra mer
- En svår samhällsutveckling
- Möjliggöra nya arbetsätt

Mycket från gamla SoL är kvar

- En stor del är språkliga och redaktionella omarbetningar
- Det ser alltså annorlunda ut - men är ingen ändring i sak
- Fortsatt ramlag

Vilka förflyttningar behöver vi göra?

Akut

Förebyggande

Sluten, krånglig

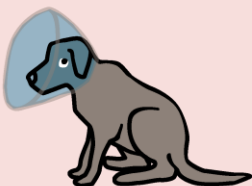
Lätt tillgänglig

Utreda allt

Insatser utan
behovsprövning

Snäva, korta
perspektiv

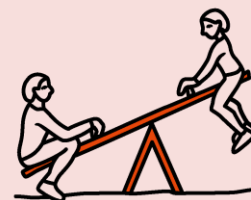
Planering,
helhetsyn

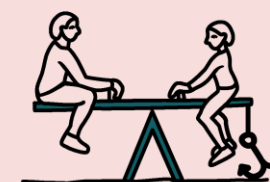
Så har vi alltid gjort

Kunskapsbaserad

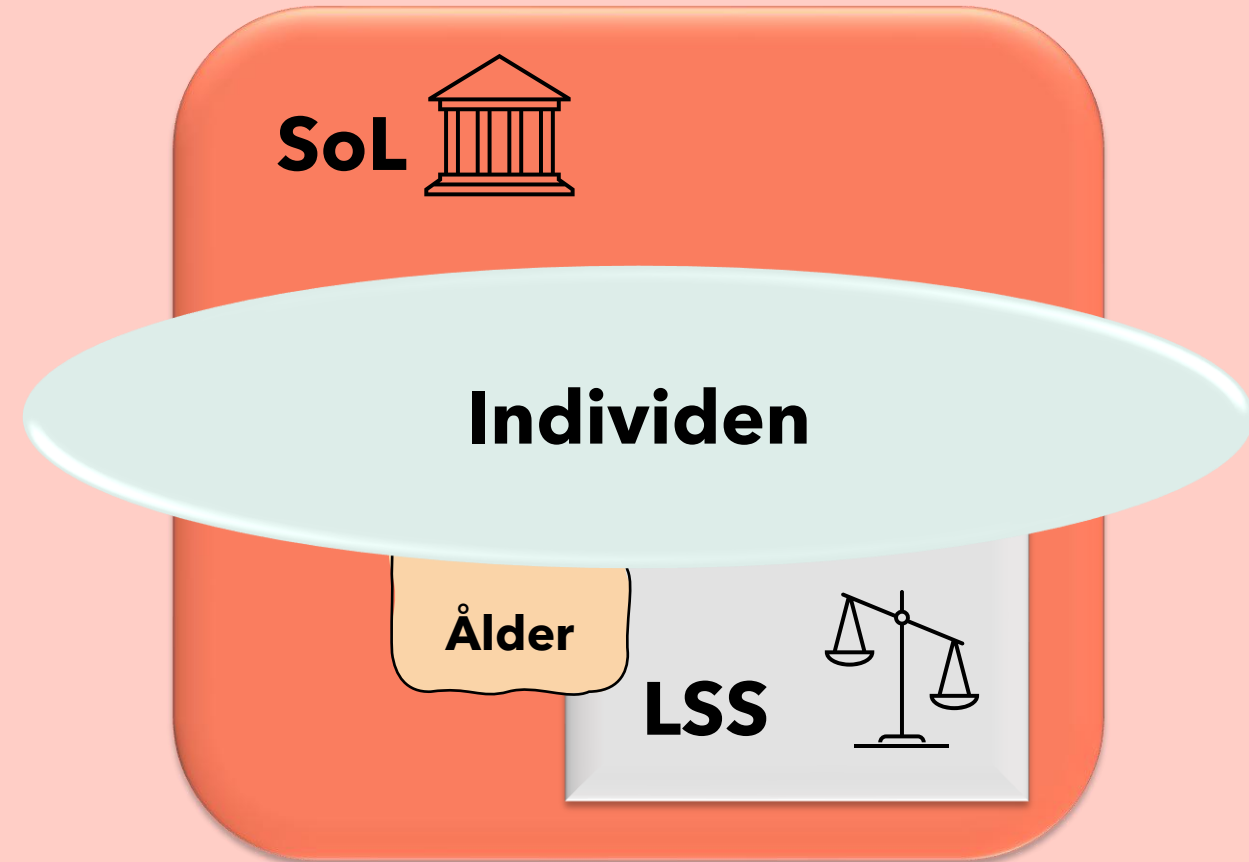

Omotiverade
skillnader

Jämlik,
jämställd

Vad ger en ny socialtjänstlag för nya möjligheter?

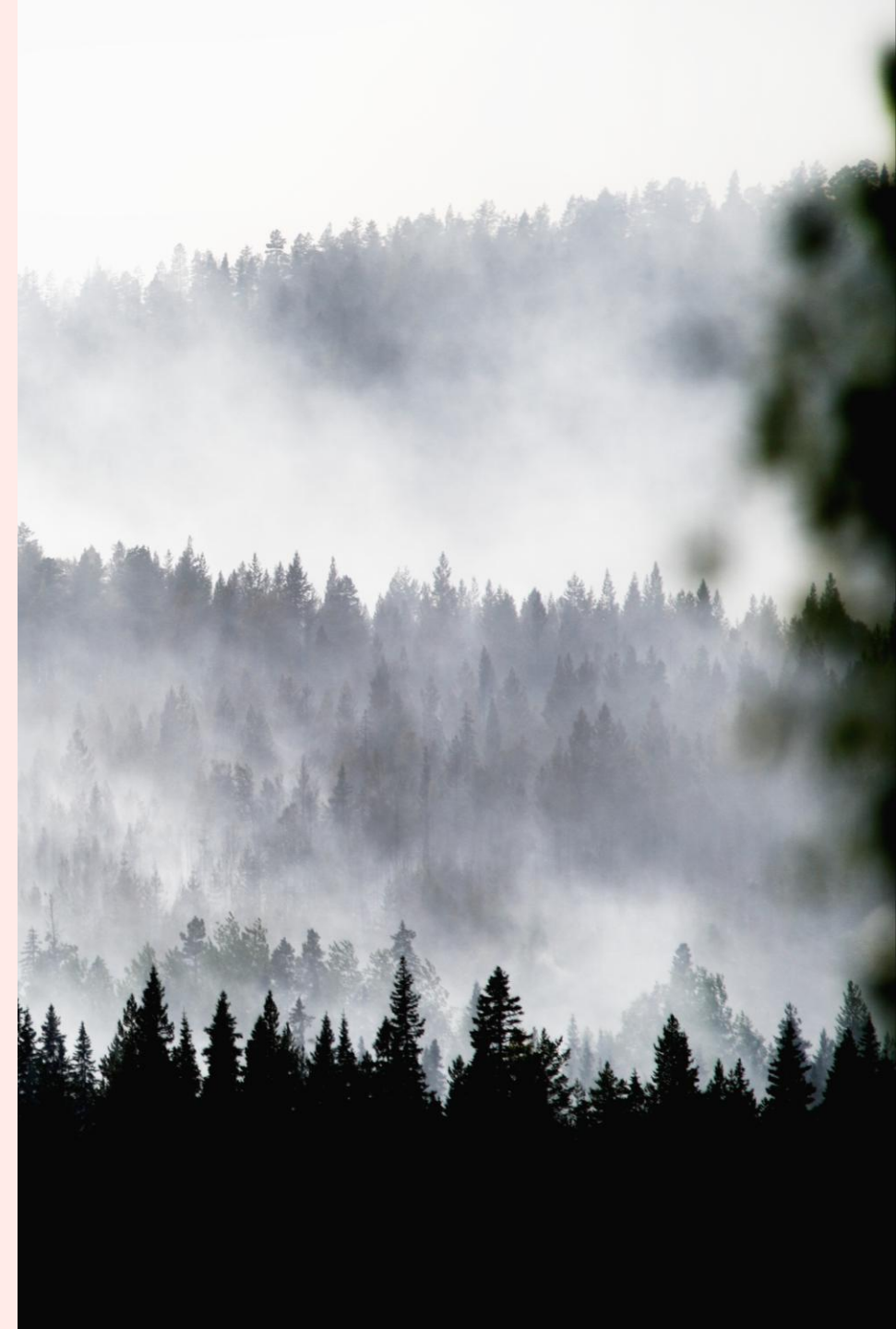

Kort sikt

Vad behöver vi
göra idag?

Lång sikt

Hur når vi en
långsiktigt hållbar
social välfärd?

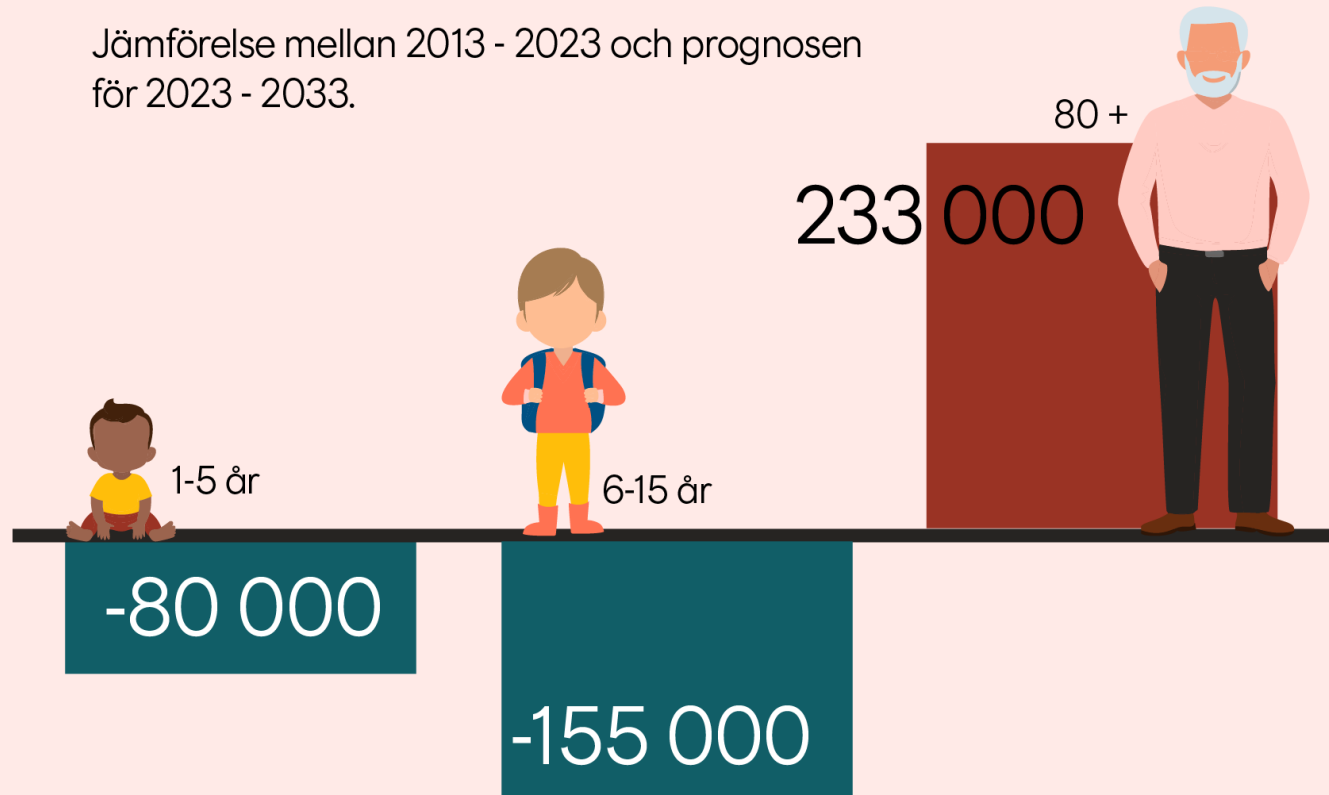
*“Genom små
justeringar kan vi
uppnå den nya lagen
på pappret...”*

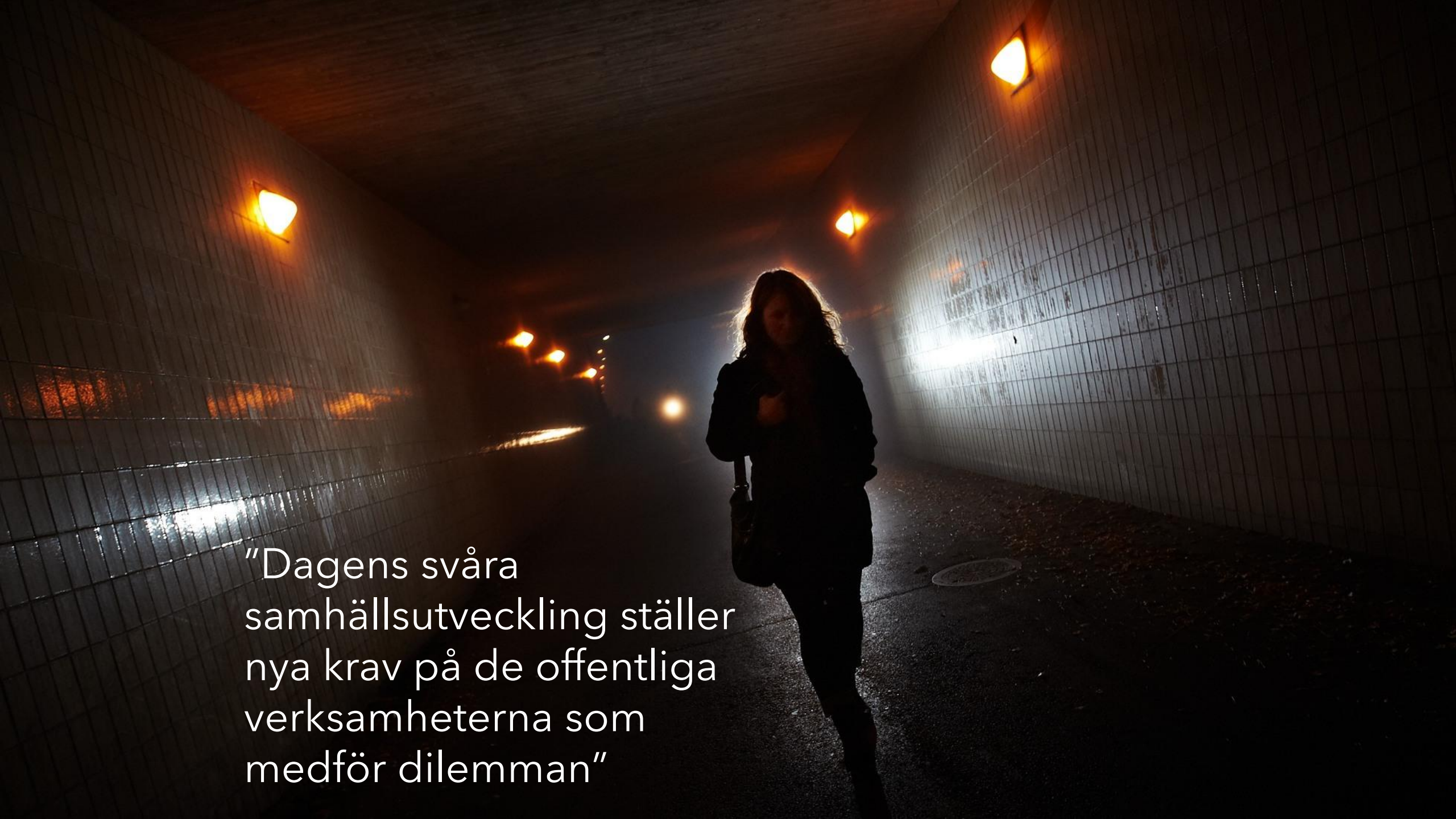
*men vi har inget
annat val än att
påbörja en kultur och
förändringsresa”*

Antalet äldre ökar - antalet barn minskar.

Jämförelse mellan 2013 - 2023 och prognosen
för 2023 - 2033.

A woman with long dark hair, wearing a dark jacket and carrying a bag, is walking away from the camera down a dark tunnel. The tunnel walls are covered in light-colored tiles and have several rectangular light fixtures mounted on them, casting a warm, yellowish glow. The floor is dark and appears to be wet, reflecting the lights. The perspective is from behind the woman, looking down the length of the tunnel.

“Dagens svåra
samhällsutveckling ställer
nya krav på de offentliga
verksamheterna som
medför dilemman”

Hur får vi med alla?

*“Vi måste våga
tänka bredare än
socialtjänsten om
detta ska leda till
något – jag hoppas
vi är på väg in i en
omställning av den
sociala välfärden”*

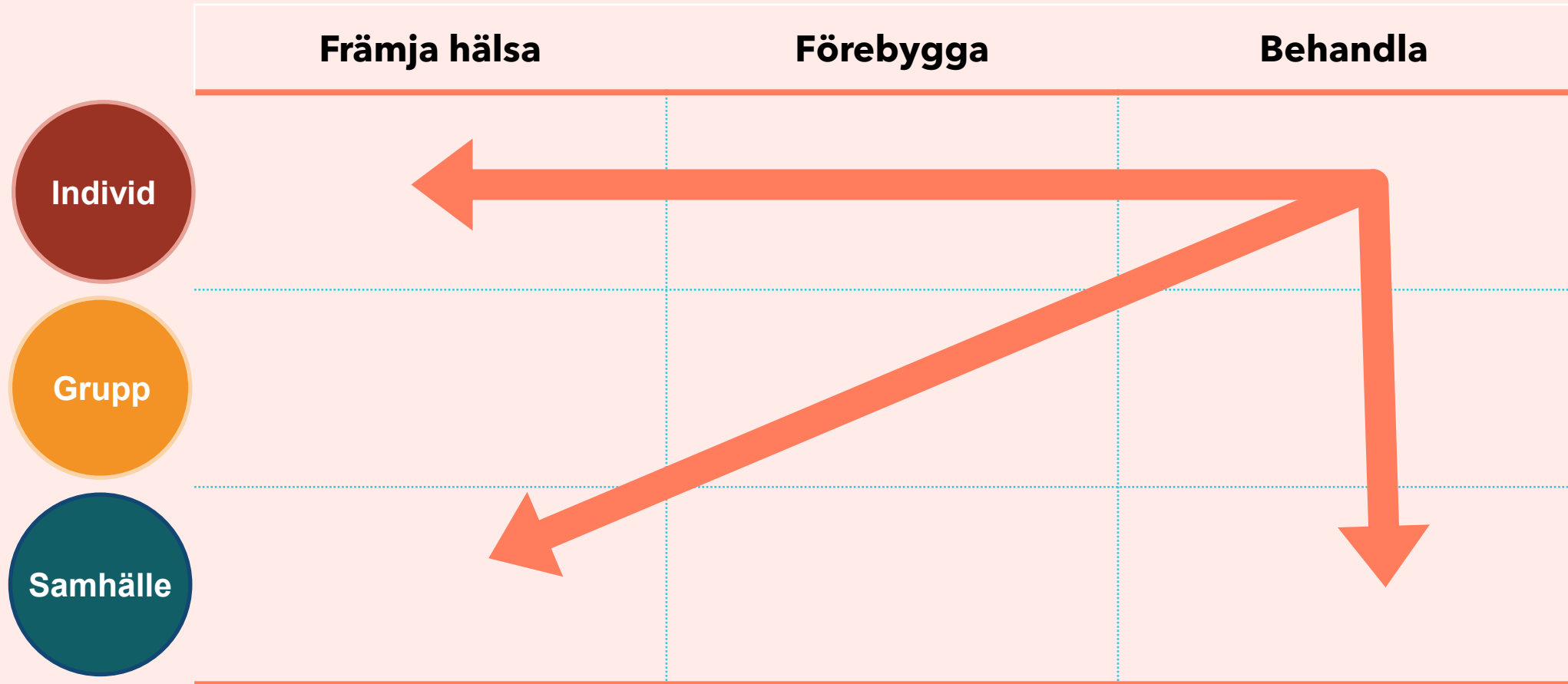

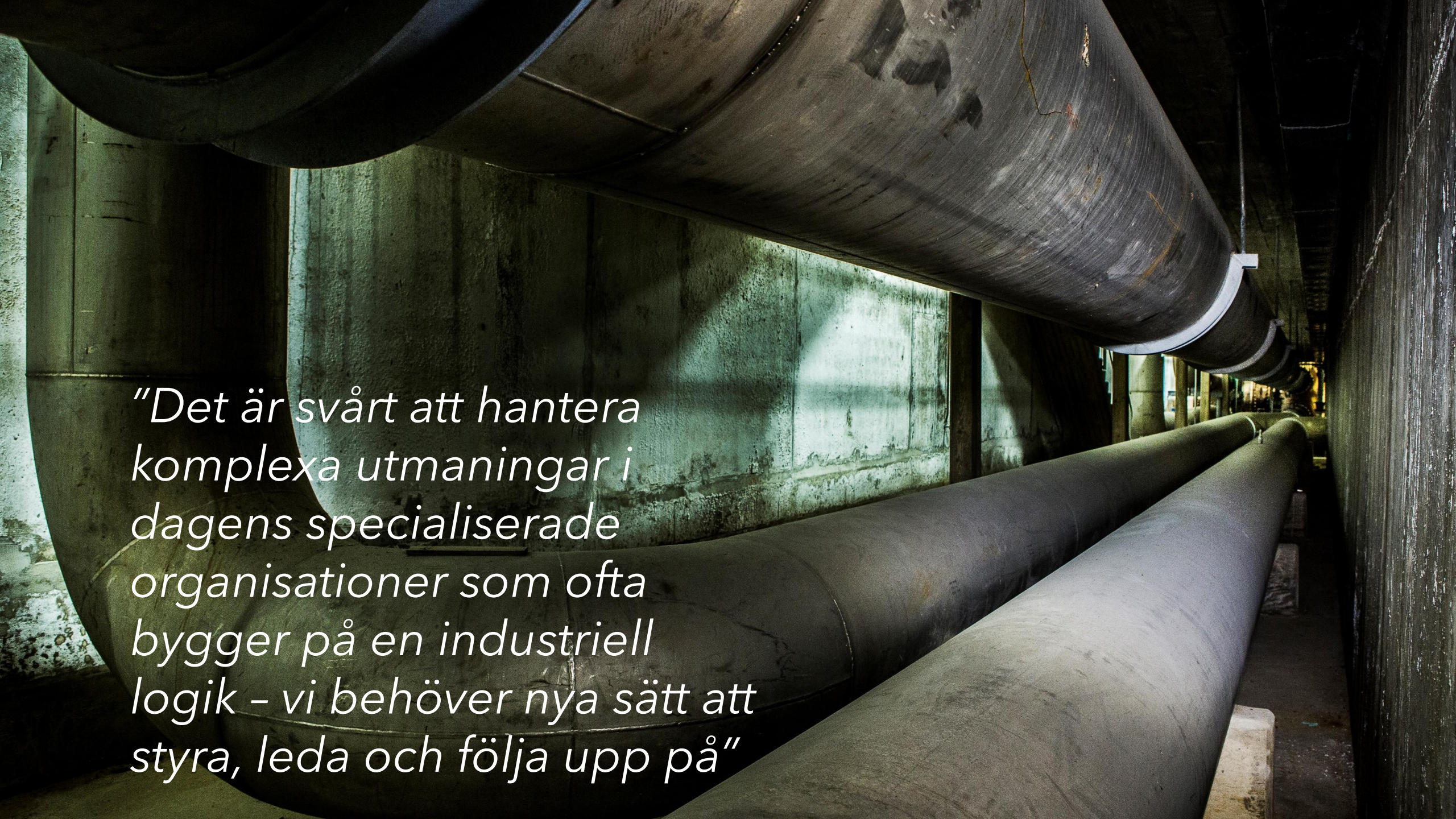
*“Mycket sker
parallellt, med
samma mål och
riktning. Om vi
simmar tillsammans
blir vi mer effektiva”*

*Angående ny SoL, nära vård, psykisk
hälsa-satsningar,
samsjuklighetsreformen osv*

Hur kan vi arbeta som ETT system?

A photograph of a tunnel with large pipes and a concrete wall. The scene is dimly lit, with a greenish-blue light source illuminating the wall. The pipes are large and dark, running parallel to each other. The concrete wall is textured and shows signs of wear and discoloration.

“Det är svårt att hantera komplexa utmaningar i dagens specialiserade organisationer som ofta bygger på en industriell logik - vi behöver nya sätt att styra, leda och följa upp på”

Några utmaningar för omställning

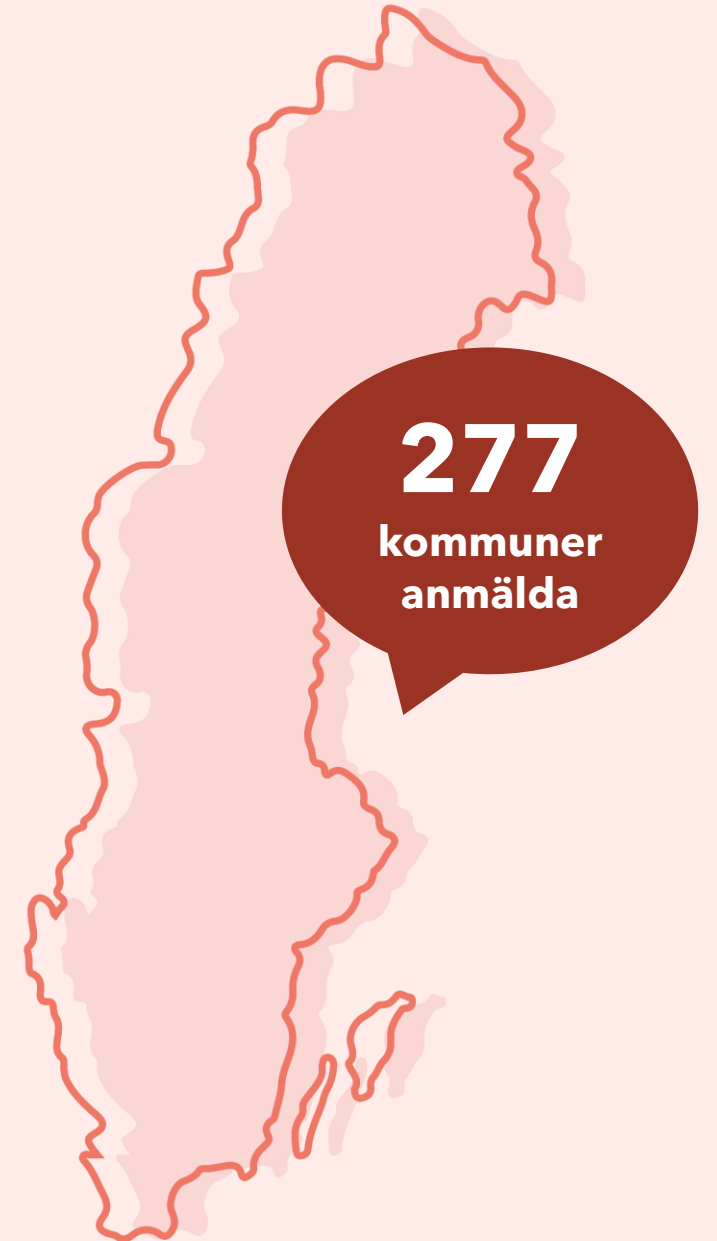
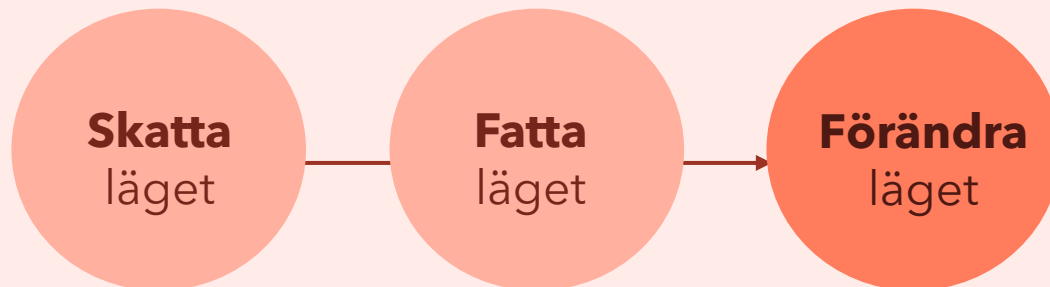
- Avgörande att det blir en fråga för hela kommunen och kringliggande system, inte bara socialtjänsten.
- Resurser att utveckla förebyggande, lätt tillgänglig verksamhet. Inflödet av komplexa, kostsamma ärenden är stort.
- Stärka tillit, förebyggande arbete. Nya repressiva åtgärder ska implementeras.
- Dokumentation och administration. För lite tid för socialt arbete och utveckling. Stöd socialtjänsten att utveckla och använd kunskap.
- Nationell styrning och tillsyn. Risk att den fokuserar på kortsiktiga detaljer och hämmar långsiktig utveckling. Uppföljning fångar inte förändring.

”Framtidens
arbetsätt har ännu
ingen evidens – hur
leder vi
förändringsarbetet
från framtiden?
Hur fastnar vi inte i
nutiden”

En gemensam lärprocess för
landets kommuner:
**Framtidens socialtjänst
2026-2028**

Stöd till socialtjänstens ledningar att driva
förändringar i linje med nya socialtjänstlagen

Webbplats

Framtidens socialtjänst

- Information om nya lagen
- Kunskap och stöd
- Inspiration hur andra gör

Regeringens bidragsreform

- Aktivitetskrav
- Bidragstak
- Kvalificering i socialförsäkring & ekonomiskt bistånd

Andra aviserade förslag

- Jobbpremie för den som lämnar det ekonomiska biståndet för jobb
  - Försäkringskassan ansvarig myndighet (finansiering from 2026)
- Biståndsmottagare utan SGI ska få bättre stöd att återfå arbetsförmåga
- Nytt krav på läkarintyg
- Förbättrat samarbete mellan kommuner och Arbetsförmedlingen för arbetslösa biståndsmottagare
- Ekonomiskt bistånd lämnas endast vid laglig vistelse
- Försörjningsstöd för hyra i andra hand lämnas endast vid godkänd andrahandsuthyrning

Aktivitetskrav Från förutsättningar till verkstad

Kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken erkänns - historiskt
Regeringen har lyssnat på det vi gjort tillsammans - förutsättningar ges
Förbereda för verkstad tillsammans

Aktivitetskravsreformen

Från bidrag till jobb

Kompetensförsörjningsutmaningen
&
demografisk utveckling

Otillräcklig arbetsmarknadspolitik

Individerna efterfråga mer och
rätt insatser

Alla kan
&
Alla behövs

Lika krav
&
Lika rätt till stöd

Kvalitet
&
likvärdighet

Färre biståndsmottagare
Fler skattebetalare

Mamma och pappa går till
jobbet

Omställning nya Socialtjänstlagen
& social välfärd

Aktivitetskrav i försörjningsstödet

- Krav på den enskilde och skyldighet för kommunen
- Syftet är att närma sig arbetsmarknaden, komma i arbete och bli självförsörjande
- Aktiviteterna ska motsvara förmågan
- **Finansiering**
- För aktivitetskravet 1,141 miljarder kronor år 2026.
  - Därefter 2,282 miljarder kronor 2027 och 2028.
  - Den stora delen av detta är för kostnader för kommunernas aktiviteter. Det ingår även vissa kostnader för utökad barnomsorg.
- Nytt statsbidrag för att kommunerna ska erbjuda utökad barnomsorg till barn vars föräldrar omfattas av kravet.

Aktiviteter

- Syfte:
  - öka individens förmåga att arbeta
  - lära sig svenska
  - bryta isolering och förbättra hälsan
  - studera eller delta i andra insatser
- Arbetsplatsförlagda aktiviteter, t ex olika former av samhällsnyttiga insatser
- Aktiviteter inriktade på jobbsökande.

Statlig finansiering avgörande

Kommuners implementerings- behov

Utifrån remissyttranden

Förtydliga, stöd bedömning,
handläggning & uppföljning

Implementeringsstöd omgående

Stöd förflyttning kommunal
styrning & ledning

Stöd kunskapsbaserade insatser
som leder till jobb

Förskola & fritidshem

Digital informationsdelning

Utveckla AF:s roll & samspel